Lietas Nr. A420589911
Lietas arhīva Nr. AA43-0501-14/14

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā

2014.gada 29.aprīlī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:

tiesnese referente L.Vīnkalna, tiesneses A.Kovaļevska un K.Krastiņa

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. B/ pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora p.i. 2011.gada 26.jūlija lēmuma Nr.22.4.7/51375 atcelšanu daļā par soda naudas Ls 26,33 apmērā noteikšanu, sakarā ar Valsts ieņēmumu dienesta apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 10.septembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID vai atbildētājs) Muitas pārvaldes direktora vietnieka 2011.gada 18.maija lēmumu Nr.27.6.4/35060 /pers. B/ (turpmāk – pieteicējs) noteikts akcīzes nodokļa parāds Ls 52,65 apmērā, nokavējuma nauda Ls 3,05 un soda nauda Ls 26,33 apmērā.

Nepiekrītot minētajam lēmumam daļā par uzlikto akcīzes nodokļa soda naudu, pieteicējs to apstrīdēja.

[2] Ar VID ģenerāldirektora p.i. 2011.gada 26.jūlija lēmumu Nr.22.4.7/51375 (turpmāk – Lēmums) apstrīdētais lēmums atstāts negrozīts.

[3] 2011.gada 25.augustā Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicēja pieteikums par Lēmuma atcelšanu daļā par noteikto soda naudu Ls 26,33 apmērā. Pieteikumā norādīts, ka pieteicējam vienlaikus piemērots administratīvais sods par muitas režīma izpildes noteikumu pārkāpumu un arī par maksājamo nodokli aprēķināta soda nauda. Pieteicējs atsaucas uz Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta (turpmāk – Augstākā tiesa) 2010.gada 22.novembra spriedumu lietā Nr.SKA-428/2010 un dubultās sodīšanas (nodokļa soda nauda un administratīvais sods) aizlieguma principa pārkāpumu. Lēmumā neesot vērtēts pieteicēja arguments par dubultās sodīšanas aizlieguma pārkāpumu.

Pieteicējs atsaucas uz Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas Septītā protokola 4.panta pirmo daļu, Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 50.pantu, Kriminālprocesa likuma 25.panta pirmo daļu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 239.pantu un uzskata, ka abu sodu piemērošana pieteicējam ir pretēja dubultās sodīšanas nepieļaujamības principam.

[4] Paskaidrojumos Administratīvajai rajona tiesai atbildētājs norāda, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms, balstoties uz Lēmumā minēto. Papildus paskaidrots, ka lietā nav strīda par to, ka 2010.gada 17.novembrī robežkontroles punktā „Pededze", šķērsojot robežu no Krievijas Federācijas transportlīdzekli /TL marka/, valsts reģistrācijas numurs (turpmāk – v/n) /TL numurs/, transportlīdzekļa divās palielinātās degvielas tvertnēs mēģināja ievest Latvijas Republikā ar akcīzes nodokli apliekamas preces – degvielu (160 un 150 litrus dīzeļdegvielas), par ko pieteicējs ar 2011.gada 8.februāra lēmumu Nr.F07/BN-001762 saukts pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 201.^{12}pantu, uzliekot pieteicējam naudas sodu Ls 50 un konfiscējot aizturētos 225 litrus dīzeļdegvielas. Tādējādi konstatēts, ka pieteicējs Latvijas Republikā ievedis 225 litrus dīzeļdegvielas, to nedeklarējot.

Pieteicējam pārbaudes rezultātā akcīzes nodokļa soda nauda ir aprēķināta saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32.panta pirmo un trešo daļu. Atbildētājam saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 65.panta pirmo daļu un likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32.panta pirmo daļu bija jāizdod konkrēta satura administratīvais akts, un tam nav piešķirta rīcības brīvība attiecībā uz nodokļu maksātājam aprēķināmo soda naudu. Proti, atbildētājs, konstatējot tiesību normās noteiktos pieteicēja pieļautos nodokļu likuma prasību pārkāpumus, nav tiesīgs aprēķināt nodokļu maksātājam tikai nodokli un nokavējuma naudu, neaprēķinot soda naudu. Tā kā pieteicējam saglabājas pienākums maksāt pamatparādu, tad nav tiesiska pamata atbrīvot pieteicēju no soda naudas

samaksas. Pretējā gadījumā pieteicējs tiktu nostādīts priviliģētākā stāvoklī, salīdzinot ar citiem nodokļu maksātājiem, kuriem par nepareizu nodokļu nomaksu tiek aprēķināta soda nauda.

Atbildētājs atsaucas uz LAPK 1.pantu, 201.^{12}pantu un likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32.panta pirmo daļu un norāda, ka administratīvais sods neizslēdz nodokļa aprēķina un soda naudas noteikšanu, jo nodoklis un soda naudas apmērs ir noteikts par nodokļu maksātāja darbību vai bezdarbību, nodokļu maksātājam nesamaksājot budžetā maksājamos nodokļus.

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 10.septembra spriedumu pieteikums apmierināts – Lēmums daļā par noteikto soda naudu Ls 26,33 apmērā atcelts. Spriedums pamatots šādi.

[5.1] VID Muitas pārvaldes 2011.gada 18.maija lēmumā Nr.27.6.4/35060 konstatēts un lietā nav strīda par to, ka pieteicējs 2010.gada 17.novembrī robežkontroles punktā „Pededze", šķērsojot robežu no Krievijas Federācijas transportlīdzeklī /TL marka/, v/n /TL numurs/, transportlīdzekļa divās palielinātās degvielas tvertnēs mēģināja ievest Latvijas Republikā ar akcīzes nodokli apliekamas preces – 225 litrus dīzeļdegvielas, par ko pieteicējs ar 2011.gada 8.februāra lēmumu Nr.F07/BN-001762 saukts pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 201.^{12}pantu, uzliekot pieteicējam naudas sodu Ls 50 un konfiscējot aizturētos 225 litrus dīzeļdegvielas. LAPK 201.^{12}pantā paredzēta administratīvā atbildība par muitošanai pakļauto preču vai citu vērtību ievešanu Latvijas Republikas muitas teritorijā vai izvešanu no tās, apejot muitas kontroli vai noslēpjot šīs preces vai citas vērtības no šādas kontroles, vai nedeklarējot, vai izmantojot viltotus muitas vai citus dokumentus, vai citādā nelikumīgā veidā (kontrabanda).

Savukārt, pamatojoties uz likuma „Par akcīzes nodokli" 33.panta otro un septīto daļu un 14.panta pirmās daļas 4.punktu, pieteicējam noteikts akcīzes nodokļa parāds, nokavējuma nauda, kā arī soda nauda Ls 26,33. Lietā ir strīds par to, vai pieteicējam pamatoti aprēķināta soda nauda Ls 26,33, jo pieteicējs par mēģinājumu ievest Latvijas Republikā akcīzes preces (225 litrus dīzeļdegvielas), par kurām nav samaksāts akcīzes nodoklis, jau ir sodīts administratīvā pārkāpuma lietas ietvaros.

[5.2] Likuma „Par akcīzes nodokli" 33.panta otrā daļa noteic, ka Latvijas Republikā aizliegts ražot, izmantot, pārstrādāt, uzglabāt, pārvietot un realizēt akcīzes preces, par kurām nav samaksāts akcīzes nodoklis. Saskaņā ar likuma „Par akcīzes nodokli" 33.panta septīto daļu, ja persona veic jebkuras darbības ar akcīzes precēm, neievērojot šā likuma noteikumus (tajā skaitā veic akcīzes preču nedeklarētu vai citādu ievešanu valstī, neievērojot normatīvajos aktos noteikto ievešanas kārtību vai neizpildot attiecīgās muitas procedūras, veic akcīzes preču nereģistrētu vai citādu ražošanu, neievērojot normatīvajos aktos noteikto kārtību, kādā atļauts ražot akcīzes preces, veic jebkuras citas darbības ar akcīzes precēm, par kurām nav samaksāts nodoklis vai nav iesniegts šajā likumā noteiktais nodrošinājums, vai kuras nav marķētas ar akcīzes nodokļa markām saskaņā ar šo likumu), VID bezstrīda kārtībā piedzen valsts budžetā atbilstoši šajā likumā noteiktajām nodokļa likmēm nesamaksātās nodokļa summas un soda naudu saskaņā ar likumu „Par nodokļiem un nodevām". Savukārt likuma „Par akcīzes nodokli" 33.panta piektā daļa noteic, ka akcīzes preču konfiskācija par šā likuma vai citu normatīvo aktu pārkāpumiem vai citu normatīvo aktu piemērošana attiecībā uz pārkāpumiem akcīzes preču apritē neatbrīvo konkrēto personu no saistībām samaksāt nodokli saskaņā ar šo likumu un soda naudu saskaņā ar likumu „Par nodokļiem un nodevām".

No minētajām tiesību normām izriet, ka atbildētājam bezstrīda kārtībā ir jāpiedzen valsts budžetā nesamaksātās nodokļa summas un soda naudu saskaņā ar likumu „Par nodokļiem un nodevām", ja tiek veiktas darbības ar akcīzes precēm, pārkāpjot likuma „Par akcīzes nodokli" prasības, neatkarīgi no tā, vai par šādu pārkāpumu attiecībā pret pārkāpēju ir piemēroti citi normatīvie akti, tostarp preces konfiskācija. Proti, arī pārkāpēja saukšana pie administratīvās atbildības saistībā ar par likuma „Par akcīzes nodokli" normu pārkāpumu neatbrīvo personu no pienākuma maksāt akcīzes nodokli un soda naudu saskaņā ar likumu „Par nodokļiem un nodevām".

Taču, kā atzinusi Augstākā tiesa, ņemot vērā nodokļu soda naudas kriminālsoda raksturu, saskaņā ar Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas Septītā protokola 4.panta pirmo daļu, Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 50.pantu, Latvijas Kriminālprocesa likuma 25.panta pirmo daļu, kā arī Eiropas Savienības tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru, minētās tiesību normas piemērojamas, ievērojot dubultās sodīšanas nepieļaujamības principu. Savukārt, izvērtējot dubultās sodīšanas nepieļaujamības principa piemērošanas kritērijus, Augstākā tiesa kā būtisku pazīmi ir atzinusi nodarījuma identiskumu (*sk. Augstākās tiesas 2010.gada 22.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-428/2010 7.-11.punktu*).

[5.3] Ar VID Muitas pārvaldes 2011.gada 8.februāra lēmumu Nr.F07/BN-001762 pieteicējs saukts pie administratīvā atbildības saskaņā ar LAPK 201.^{12}pantu par Padomes 1992.gada 12.oktobra Regulas Nr.2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi 59.panta pirmās daļas pārkāpumu – muitas procedūrai pakļautu preču (dīzeļdegvielas, kas pārsniedz likuma „Par akcīzes nodokli" 21.panta ceturtās daļas 4.punktā noteikto no akcīzes nodokļa atbrīvoto degvielas apjomu ievešanai Latvijas Republikā) nedeklarēšanu. Ar minēto lēmumu pieteicējs administratīvi sodīts ar naudas sodu Ls 50, konfiscējot dīzeļdegvielu 225 litrus, tas ir, apjomu, kas pārsniedz ar akcīzes nodokli neapliekamo preces daudzumu fiziskas personas personīgajā bagāžā, ko persona ieved no ārvalstīm. Pieteicējs minēto lēmumu apstrīdējis, kā arī pārsūdzējis galīgo lēmumu minētajā administratīvā pārkāpuma lietā – VID ģenerāldirektores 2011.gada 8.aprīļa lēmumu Nr.22.5/25318, ar kuru sākotnējais lēmums atstāts negrozīts. Tiesvedības process minētajā administratīvā pārkāpuma lietā noslēdzies ar Administratīvās apgabaltiesas 2012.gada 6.augusta spriedumu, ar kuru VID ģenerāldirektores 2011.gada 8.aprīļa lēmums Nr.22.5/25318 par pieteicēja saukšanu pie administratīvās atbildības pēc LAPK 201.^{12}panta atstāts negrozīts. Spriedums stājies spēkā 2012.gada 6.augustā.

Izvērtējot minētās administratīvā pārkāpuma lietas faktiskos apstākļus, secināms, ka gan minētajā administratīvā pārkāpuma lietā, gan izskatāmajā lietā ir konstatējami vieni un tie paši faktiskie apstākļi. Secināms, ka par vienu un to pašu nodarījumu pieteicējam ir piemērots administratīvais sods Ls 50, kā arī soda nauda saskaņā ar likuma „Par akcīzes nodokli" 33.panta piekto un septīto daļu un likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32.panta pirmo un trešo daļu.

Attiecībā par tiesiskajiem apstākļiem lietā tiesa konstatējusi, ka administratīvā pārkāpuma lietā ir atzīts, ka pieteicējs ir pārkāpis Padomes 1992.gada 12.oktobra Regulas Nr.2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi 59.panta pirmās daļas prasības, bet izskatāmajā gadījumā Lēmums ir pamatots ar likuma „Par akcīzes nodokli" 33.panta otro, piekto un septīto daļu. Izvērtējot minētās

tiesību normas, tiesa atzinusi, ka pieteicējs ir saukts pie administratīvās atbildības, un administratīvais sods saskaņā ar LAPK 201.^{12}pantu pieteicējam ir uzlikts tieši par likuma „Par akcīzes nodokli" noteikto personīgajā bagāžā pārvietojamo preču, kas ir atbrīvotas no akcīzes nodokļa, daudzuma pārsniegšanu un attiecīgi tā nedeklarēšanu. Proti, pieteicējs ir saukts pie administratīvās atbildības tieši par preču, kas apliekamas ar akcīzes nodokli, nelikumīgi ievešanu Latvijas Republikā, tādējādi izvairoties no akcīzes nodokļa maksāšanas. Taču arī izskatāmajā lietā piemērotajā tiesību normā – likuma „Par akcīzes nodokli" 33.panta septītajā daļā – ir paredzēta atbildība par tādu pašu pārkāpumu, uzliekot pienākumu samaksāt akcīzes nodokli par nelikumīgi ievestajām precēm, kā arī soda naudu saskaņā ar likumu „Par nodokļiem un nodevām". Kaut arī piemērotās tiesību normas administratīvā pārkāpuma lietā un izskatāmajā lietā ir atšķirīgas, tās pēc būtības regulē vienu un to pašu jautājumu, un to tiesiskā sastāva pazīmes pēc būtības ir vienādas (minētās likuma „Par akcīzes nodokli" 33.pantā ietvertās normas aptver LAPK 201.^{12}panta sastāva pazīmes).

[5.4] Tādējādi, nosakot pieteicējam soda naudu, pamatojoties uz likuma „Par akcīzes nodokli" 33.panta piekto un septīto daļu, pastāvot apstākļiem, ka pieteicējam ir piemērots administratīvais sods par LAPK 201.^{12}paredzēto administratīvo pārkāpumu par vienu un to pašu nodarījumu, ir pārkāpts dubultās sodīšanas aizlieguma princips, un līdz ar to Lēmums daļā par soda naudu (pārsūdzētajā daļā) atzīstams par prettiesisku un šajā daļā ir atceļams.

[6] Atbildētājs iesniedza apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 10.septembra spriedumu, jo uzskata, ka pieteicējs nav atkārtoti sodīts par vienu un to pašu pārkāpumu. Administratīvā pārkāpuma lietā administratīvais sods pieteicējam piemērots par to, ka viņš nav ievērojis kārtību, kādā preces tiek ievestas Latvijas Republikas muitas teritorijā, tas ir, nav deklarējis muitošanai paredzētās preces. Savukārt izskatāmajā lietā pieteicējam piemērota soda nauda par to, ka viņš kā nodokļu maksātājs samazināja budžetā iemaksājamo summu apmēru (vairāk nekā par 15 % no deklarējamās summas).

[7] Saskaņā ar APL 245. un 304.panta pirmo daļu lieta tiek izskatīta rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[8] Novērtējusi lietā esošos pierādījumus, apgabaltiesa atzīst, ka atbildētāja apelācijas sūdzība ir pamatota, bet pieteikums ir noraidāms.

[9] Pirmās instances tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos apstākļus, pareizi atreferējusi tiesisko regulējumu, kā arī pareizi noteikusi strīda būtību, kam apgabaltiesa saskaņā ar APL 307.panta ceturto daļu pievienojas un neatkārto.

Lietā ir strīds par to, vai pieteicējs ir atkārtoti sodīts par vienu un to pašu pārkāpumu.

[10] Apgabaltiesa nepiekrīt pieteicēja un pirmās instances tiesas secinājumiem, ka pieteicējs ir atkārtoti sodīts par vienu un to pašu pārkāpumu.

[10.1] Satversmes tiesa 2012.gada 18.oktobrī taisīja spriedumu lietā Nr.2012-02-0106 „Par likuma „Par akcīzes nodokli" 33.panta piektās un septītās daļas vārdu „un soda naudu saskaņā ar likumu „Par nodokļiem un nodevām"" atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92.panta otrajam teikumam un Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas Septītā protokola 4.pantam", un atzina likuma „Par akcīzes nodokli" 33.panta piektās un septītās daļas vārdus „un soda naudu saskaņā ar likumu „Par nodokļiem un nodevām"" par atbilstošiem Latvijas Republikas Satversmes 92.pantam un Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas Septītā protokola 4. pantam.

Minētajā spriedumā Satversmes tiesa pārbaudīja arī izskatāmajā lietā Lēmumā piemēroto tiesību normu atbilstību augstāka juridiska spēka tiesību normām, tostarp izvērtēja to, vai LAPK 201.^{12}pants un likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32.pants paredz atbildību par vienu un to pašu nodarījumu.

Satversmes tiesa norādīja, ka dubultās sodīšanas nepieļaujamības princips nosaka tiesības netikt atkārtoti tiesātam un sodītam par vienu un to pašu nodarījumu. Tomēr ir būtiski noskaidrot tā nozīmi gadījumos, kad persona ar vienu darbību var izdarīt vairākus savstarpēji nošķiramus noziedzīgus nodarījumus. Dubultās sodīšanas nepieļaujamības princips neaizliedz atšķirīgu nodarījumu iztiesāšanu atsevišķos procesos pat tādā gadījumā, ja tie izriet no viena prettiesisku darbību kopuma (*sk. Harris D., O'Boyle M. and Warbrick C. Lawof the European Convention on Human Rights, 2nd ed., Oxford University Press, 2009, p. 752*).

Satversmes tiesa secināja, ka dubultās sodīšanas nepieļaujamības princips aizliedz tiesāšanu un sodīšanu par otru nodarījumu, kas izceļas no tiem pašiem faktiem vai faktiem, kas pēc būtības ir tie paši (*sk. Satversmes tiesas 2012.gada 18.oktobra sprieduma lietā Nr.2012-02-0106 14.punktu*).

Tādējādi dubultās sodīšanas nepieļaujamības principa piemērošanai nepieciešams noskaidrot, vai LAPK 201.^{12}pantā, pēc kura pieteicējam piemērots administratīvais sods, un likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32.pantā paredzēta atbildība par vienu un to pašu nodarījumu. Lai to noskaidrotu, nepieciešams izvērtēt, vai abu sodu piemērošana ir balstīta uz vieniem un tiem pašiem faktiskajiem apstākļiem vai apstākļiem, kas pēc būtības ir tie paši.

LAPK 201.^{12}pants paredz atbildību par kontrabandu, t.i., muitošanai pakļauto preču vai citu vērtību ievešanu Latvijas Republikas muitas teritorijā vai izvešanu no tās, apejot muitas kontroli vai noslēpjot šīs preces vai citas vērtības no šādas kontroles, vai nedeklarējot, vai izmantojot viltotus muitas vai citus dokumentus, vai citādā nelikumīgā veidā. Savukārt likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32.panta pirmā daļa paredz atbildību par nodokļu revīzijā (auditā) konstatēto nodokļu pārkāpumu, kura rezultātā ir samazināts budžetā iemaksājamā nodokļa apmērs.

Nosakot atbildību par personas prettiesisko rīcību, tiek izvērtēts attiecīgā nodarījuma sastāvs (*sk. turpat, 15.punktu*).

Dubultās sodīšanas nepieļaujamības principa piemērošanā izšķirošā nozīme ir faktiskajiem apstākļiem, uz kuriem tiek balstīta abu sodu piemērošana. Tādējādi no visiem nodarījuma sastāva elementiem īpaši jāizvērtē nodarījuma objektīvā puse, t.i., personas uzvedības ārējā izpausme.

Piemērojot LAPK 201.^{12}pantā paredzēto administratīvo sodu, nepieciešams konstatēt, kā izpaudušās personas prettiesiskās darbības, ievedot Latvijas Republikas muitas teritorijā vai izvedot no tās muitošanai pakļautās preces vai citas vērtības. Ar faktiskajiem apstākļiem, kas tiek ņemti vērā, piemērojot LAPK 201.^{12}pantā paredzēto administratīvo sodu, ir saprotams tas, kā izpaudusies personas prettiesiskā darbība, mēģinot pārvest preces pāri valsts robežai. Šie apstākļi ir konstatējami konkrētā brīdī, t.i., brīdī, kad persona pārved vai mēģina pārvest preces pāri valsts robežai.

Savukārt, piemērojot likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32.pantā paredzēto soda naudu, nepieciešams konstatēt neizpildīto nodokļu saistību apmēru. Likuma „Par akcīzes nodokli" 33.panta piektā un septītā daļa paredz personas pienākumu samaksāt akcīzes nodokli, ja tā veic jebkuras darbības ar akcīzes precēm, neievērojot likuma „Par akcīzes nodokli" noteikumus, arī tad, ja tā prettiesiski ieved valstī preces. Tādējādi akcīzes preču ievešanas brīdī personai rodas pienākums samaksāt par tām akcīzes nodokli, vienalga, vai tās ievestas tiesiskā vai prettiesiskā kārtā.

Faktiskais apstāklis, kas tiek ņemts vērā, piemērojot likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32.pantā paredzēto soda naudu, ir tas, ka persona nav izpildījusi savas nodokļu saistības pret valsti līdz pat nodokļu revīzijas (audita) uzsākšanas dienai. Pārkāpums tiek konstatēts nodokļu revīzijas (audita) ietvaros atbilstoši faktiskajiem apstākļiem, kādi pastāv nodokļu revīzijas (audita) uzsākšanas dienā (*sk. turpat, 15.2.punktu*).

Salīdzinot faktiskos apstākļus, kas jāņem vērā, piemērojot LAPK 201.^{12}pantā paredzēto administratīvo sodu un likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32.pantā paredzēto soda naudu, Satversmes tiesa secinājusi, ka šo sodu piemērošana netiek balstīta uz vieniem un tiem pašiem faktiskajiem apstākļiem vai apstākļiem, kas pēc būtības ir tie paši. Proti, LAPK 201.^{12}pantā paredzētais administratīvais sods tiek piemērots par prettiesisku darbību, pārvedot preces pāri valsts robežai. Savukārt likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32.pantā paredzētā soda nauda tiek piemērota par prettiesisku bezdarbību – nodokļu samaksas pienākuma neizpildi. Brīdī, kad persona nelikumīgi pārved vai mēģina pārvest pāri valsts robežai preces, tā izdara administratīvo pārkāpumu. Lai gan vienlaikus tai rodas arī nodokļa samaksas pienākums, tas tomēr ir noškirams no faktiskajiem apstākļiem, uz kuriem tiek balstīta likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32.pantā paredzētās soda naudas piemērošana. Personai ir iespēja izpildīt savas nodokļu saistības līdz pat nodokļu revīzijas (audita) uzsākšanas dienai, lai soda nauda tai netiktu piemērota.

Tādējādi LAPK 201.^{12}pantā paredzētais administratīvais sods un likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32.pantā paredzētā soda nauda nerada dubultās sodīšanas nepieļaujamības principa pārkāpumu, jo apstākļi, uz kuriem pamatota abu sodu piemērošana, ir savstarpēji noškirami laikā un telpā. Līdz ar to likuma „Par akcīzes nodokli" 33.panta piektās un septītās daļas vārdi „un soda naudu saskaņā ar likumu „Par nodokļiem un nodevām"" nenonāk pretrunā ar dubultās sodīšanas nepieļaujamības principu (*sk. turpat, 16.punktu*).

[10.2] Satversmes tiesa pārbaudīja un analizēja tiesiskos apstākļus lietā, kas ir salīdzināma ar izskatāmo lietu gan faktisko, gan tiesisko apstākļu ziņā. Satversmes tiesa norādīja, ka tās pārbaudītajā lietā personai bija iespējas samaksāt nodokli un izvairīties no soda naudas piemērošanas.

Arī izskatāmajā lietā pieteicējam bija iespējas samaksāt tiesību normās paredzēto nodokli un izvairīties no soda naudas piemērošanas.

[11] Apgabaltiesa noraida kā nepamatotu pieteicēja argumentu, ka konkrētajā jautājumā ir izveidojusies Augstākās tiesas prakse, atsaucoties uz vienu konkrētu lietu, kuru iestādei bijis jāpiemēro.

Apgabaltiesa norāda, ka saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 32.panta otro daļu Satversmes tiesas spriedums un tajā sniegtā attiecīgās tiesību normas interpretācija ir obligāta visām valsts un pašvaldību institūcijām (arī tiesām) un amatpersonām, kā arī fiziskajām un juridiskajām personām.

Ievērojot minēto, apgabaltiesai izskatāmās lietas faktiskajos un tiesiskajos apstākļos nav pamata sniegt LAPK 201.^{12}panta, likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32.panta un likuma „Par akcīzes nodokli" 33.panta piektās un septītās daļas atšķirīgu interpretāciju.

Tādējādi nav pamatots pieteicēja viedoklis, ka nodokļu maksājumu aprēķināšana izskatāmajā lietā saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32.pantu nav pieļaujama, jo pieteicējs ir saukts arī pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 201.^{12}pantu.

Šādos apstākļos apgabaltiesa atzīst, ka Lēmums tā pārsūdzētajā daļā ir tiesisks un pamatots, un tā atcelšanai nav pamata.

[12] Pirmās instances tiesas tiesību normu interpretācija nav pareiza, līdz ar to arī tās spriedums nav pareizs.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 245., 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

Noraidīt /pers. B/ pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora p.i. 2011.gada 26.jūlija lēmuma Nr.22.4.7/51375 atcelšanu daļā par noteikto soda naudu Ls 26,33 apmērā.

Spriedumu viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente (*personiskais paraksts*) L.Vīnkalna

Tiesneses (*personiskais paraksts*) A.Kovaļevska

(*personiskais paraksts*) K.Krastiņa